UDK 342.56(497.11)

Tatjana Kandić
sudija Osnovnog suda u Čačku

ULOGA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE U IZBORU PRVOG SASTAVA VISOKOG SAVETA SUDSTVA

Rezime: Visoki savet sudstva ustanovljen je Ustavom Republike Srbije od 2006. godine i Zakonom o Visokom savetu sudstva od 2008. godine, kao nezavisan i samostalan organ koji obezbeđuje i garantuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija. Ovaj organ sudske vlasti treba da predstavlja oblik ravnoteže sudske, zakonodavne i izvršne vlasti, kao i oblik suprotstavljanja uticaju zakonodavne i izvršne vlasti. Prema pozitivnim propisima, sve članove prvog sastava Visokog saveta sudstva bira, posredno ili neposredno, zakonodavno telo, Narodna skupština Republike Srbije, umesto sudska vlast.

Izborne članove Saveta: profesora pravnog fakulteta i predstavnika advokata, kao predstavnike nezavisnih grupacija, takođe, bira zakonodavno telo. Šest sudija – izborne članove Visokog saveta sudstva, ne biraju kolege sudije, demokratskim putem, saglasno međunarodnim standardima, već Narodna skupština. Nema nezavisnog sudstva bez nezavisnog izbora sudija za članove sudskog saveta.

Članove po položaju Visokog saveta sudstva: predsednika Visokog saveta sudstva, predsednika nadležnog odbora i ministra pravosuđa, posredno bira Narodna skupština. Prema međunarodnim standardima, članovi po položaju ne bi trebalo da se aktivno bave politikom, jer njihovo učešće može dovesti do politizacije sudova i stvoriti sumnju u nepristrasan i samostalan rad sudija.

Ključne reči: sudska vlast, prvi izbor saveta, izborni članovi, članovi po položaju, izvorna volja sudija.

1. Visoki savet pravosuđa i Visoki savet sudstva

"Strukturni zahtev države, zasnovane na vladavini prava, je postojanje nezavisnih i nepristrasnih sudova i sudija. Pri tome, nezavisnost sudija nije privilegija, nije prerogativ dat zbog samih sudija, već je data u interesu vladavine prava i bilo koga ko očekuje i traži pravdu".[1]

U svakoj državi ponaosob, odnos između sudske i izvršne vlasti pokazuje da li su sudije izabrane na osnovu stručnosti, rezultata rada, nepo-

1 Prema Mišljenju br. 10 Konsultativnog veća evropskih sudija (KBEC), II Opšti zadaci 8 i 9.

ročnosti, odnosno nezavisno od stvarne i pretpostavljene političke pripadnosti ili naklonosti sudija.[2] Nema nezavisnog sudstva bez nezavisnog izbora sudija za članove pravosudnog saveta.

Visoki savet pravosuđa je ustanovljen 2001. godine, bio je prelazni oblik prenošenja nadležnosti sa zakonodavne i izvršne vlasti na organ sudske vlasti. Ovo prenošenje vlasti odvijalo se u periodu od 2001. do početka aprila 2009. godine, sporo i u fazama. Visoki savet pravosuđa imao je ulogu predlagača za izbor sudija i tužilaca, ulogu predlagača za napredovanje sudija, ali nije odlučivao o disciplinskoj odgovornosti ovih poslenika niti o prestanku sudijske funkcije, tako da nije bio oblik ravnoteže između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. U periodu od 2001. do 2007. godine, Ustavni sud Republike Srbije, sa predsednikom Slobodanom Vučetićem, utvrdio je svojim odlukama da sedam članova i delova članova Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sudijama i jedan član Zakona o uređenju sudova su neustavni, i ovim odlukama vraćao je zakonodavnu i izvršnu vlast u ustavne i pravne okvire.[3]

Za razliku od Visokog saveta pravosuđa, Visoki savet sudstva, ustanovljen Ustavom od 2006. godine, nezavisan je i samostalan organ koji obezbeđuje i garantuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija.[4] Visoki savet sudstva, prema ustavnom konceptu, oblik je ravnoteže sudske, zakonodavne i izvršne vlasti. Ovaj organ treba da bude ustanovljen u skladu sa Ustavom i Zakonom o Visokom savetu sudstva od 2008. godine i opšte prihvaćenim međunarodnim standardima, tako da se sudska vlast uskladi sa evropskim standardima te da se Republika Srbija i na taj način uključi u evropske integracije.

Visoki savet sudstva "zamišljen je kao respektabilno, autonomno telo pravničke branše u stvarima pravosudne samouprave".[5] Ovaj organ je oblik suprotstavljanja uticaju zakonodavne i izvršne vlasti i rezultat je borbe sudijske profesije, udruženja sudija, naučnih i stručnih poslenika za mesto sudske vlasti u društvu.

2. Sastav Visokog saveta sudstva

Visoki savez sudstva je telo u kome bar polovinu čine sudije koje bi trebalo da su izabrane od svojih kolega, *na demokratski način*, na način

---

2 Institut za uporedno pravo, *Pravosudni savet*, Beograd 2003, str. 221.

3 Marijana Pajvančić navodi da "Ustavnom sudu – "čuvaru Ustava", organu mešovite pravne prirode, poverena je kontrola ustavnosti i zakonitosti, kao i neposredna ustavno pravna zaštita ljudskih i manjinskih prava" (*Ustavno pravo-poseban deo*, Pravni fakultet Novi sad, Novi Sad 2007, str. 67.).

4 Član 153, stav 1 Ustava od 2006. i član 2 Zakona o Visokom savetu sudstva, *Glasnik,* br. 116/2008.

5 Zoran Tomić, *Ustavno i srodno*, Beograd 2006, str. 47–52.

koji garantuje *najšire predstavljanje sudstva*.[6] Članovi Visokog saveta sudstva moraju biti izabrani na osnovu svoje kompetentnosti, iskustva, razumevanja pravosuđa i sposobnosti da donose odluke, te na taj način stvaraju pretpostavke nezavisnosti.

Visoki savet sudstva Republike Srbije ima 11 članova. Osam izbornih članova bira Narodna skupština (šest iz reda sudija, jedan iz reda advokata i jedan iz reda profesora pravnog fakulteta) i *tri člana po položaju* (predsednik Vrhovnog kasacionog suda, ministar nadležan za pravosuđe i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine).[7]

Preporuka br. R (94) 12 Komiteta ministara Saveta Evrope državama članicama o nezavisnosti, efikasnosti i ulozi sudija,[8] i Mišljenje broj 10 Konsultativnog veća evropskih sudija (KBEC) 31, ukazuje da je najbolji "sistem izbora sudija u kome članovi Sudskog saveta ne bi bili politički organi, članovi Parlamenta i izvršne vlasti, u bilo kojoj fazi postupka". Znači, članovi po položaju Saveta ne bi trebalo da se aktivno bave politikom, da su predstavnici zakonodavne vlasti, poslanici u parlamentu, članovi izvršne vlasti, ministri ili članovi državne uprave.

Članovi zakonodavnog tela izvršne vlasti se aktivno bave politikom, što može stvoriti sumnju u postupanje i donošenje najvažnijih odluka iz sudske samouprave.[9]

Pripadnost političkoj partiji i većini u Parlamentu, dovodi u sumnju nepristrasnost ovih članova pri izboru sudija, pri napredovanju, pri izboru sudija koji se prvi put biraju na ovu funkciju, pri sprovođenju disciplinskog postupka i razrešenju sudija.

Član po položaju Visokog saveta sudstva je i ministar nadležan za pravosuđe, i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine, tako da je prisutna i spoljna i unutrašnja kontrola resornog ministarstva, izvršne vlasti na sudsku samoupravu, koja time gubi svoju supstancu, slojevitost

---

6 Mišljenje broj 1 Konsultativnog veća evropskih sudija (KBEC) 45 i Evropska povelja o zakonu za sudije 1.3.

7 Član 153 Ustava od 2006. i član 5 Zakona o Visokom savetu sudstva, *Glasnik,* br. 116/2008.

8 Recommendation No. R *94 12 of the Committee of Ministers to the Member States on The independence, effieiency and role of judges, 13.10.94.

9 Zoran Tomić ukazuje da u "u pravu gotovo svih uglednih razvijenih država koje imaju odgovarajuće prestižno telo pravosudne samouprave, nema mesta za članove vlade". (Visoki savet pravosuđa na uzbrdici ili nizbrdici?, *Izbor sudske prakse*, br. 6 (2004)). Republika Hrvatska i Republika Crna Gora svojim pozitivnim propisima uredile su da Savet čine sedam sudija i po dva člana iz reda advokata i profesora pravnih fakulteta, saglasno evropskim standardima da se Savet bira na demokratskim principima i da sudska vlast konstituiše sama sebe. Znači, članovi Državno sudbenog vijeća Republike Hrvatske i Sudskog savjeta Republike Crne Gore nisu predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti. (Institut za uporedno pravo, *Pravosudni savet*, op. cit., str. 115 i 193).

i prozirnost.[10] Vrši se snažan dvostruki uticaj zakonodavne vlasti na sudsku samoupravu.

Nameću se ozbiljna pitanja:

– da li će ministar za pravosuđe i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine birati kandidate prema propisanim kriterijumima i merilima, ili na osnovu subjektivnih, skrivenih i nedozvoljenih razloga političke pripadnosti, i to u slučaju kada ima odličnih kandidata (stručnost, osposobljenost, dostojnost), koji nisu, kao i članovi njihovih porodica, simpatizeri i članovi pojedinih političkih partija?[11]
– da li se ovim ustavnim, zakonskim rešenjem da su članovi Visokog saveta sudstva po položaju: ministar pravosuđa i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine, ispunjava očekivanje građana da reforma sudstva vodi do depolitizacije sudstva? Ovo rešenje može dovesti do politizacije sudstva, ili do nezavisnog i samostalnog sudstva što zavisi od postupanja ministra pravosuđa i predsednika nadležnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

Moguća situacija je da dva člana po položaju Visokog saveta sudstva deluju sa pozicija i interesa svojih partija, odnosno političke većine u Narodnoj skupštini i izvrše jak uticaj i na ostale izborne članove Visokog saveta sudstva, posebno imajući u vidu da zakonodavna vlast odlučuje u okviru budžeta o sredstvima za sudstvo i sudije, i da ministarstvo pravosuđa vrši nadzor nad primenom Sudskog poslovnika.[12]

Ministar pravosuđa i predsednik odbora Narodne skupštine mogu da pokušaju da izvrše politički uticaj na rad ostalih članova Visokog saveta sudstva, ali da se ostali članovi Saveta, Predsednik Visokog saveta sudstva i izborni članovi iz reda sudija i advokat i profesor pravnog fakulteta

---

10 Zoran Tomić, Izlaganje na okruglom stolu, "U susret novom Ustavu – pravosuđe dan posle", *Informator Društva sudija Srbije*, br. 4 (2006), op. cit. str. 4–7.

11 Videti: član 152 stav 1 Ustava od 2006. godine koji zabranjuje političko delovanje sudija.

12 Slobodan Antonić politički analitičar protivi se reizboru sudija i navodi da je moguća situacija da Visoki savet sudstva ne bude garant nezavisnosti sudova i sudija, već da sadašnja Narodna skupština izabere dovoljno "podobnih sudija" i ostalih članova Visokog saveta sudstva izvrši "reizbor" među srpskim sudijama, i da na funkcijama ostavi samo "podobne". Sve je u skladu sa novim Zakonom, ali je zapravo izvršena velika politička čistka u pravosuđu". *Politika,* 6.11.2008. godine.
Evropska povelja o zakonu za sudije 1.3. "U vezi sa svakom odlukom koja utiče na izbor, zapošljavanje, imenovanje, napredovanje u karijeri ili prestanak funkcije sudije, zakonom se predviđa intervencija organa nezavisnog od izvršne i zakonodavne vlasti, od čijeg članstva barem polovinu čine sudije, koje su izabrale njihove kolege sudije, na način koji garantuje najširu predstavljenost sudstva".

tome suprotstave, pa da Savet radi i donese važne odluke većinom glasova, nepristrasno i samostalno.

Moguće je da ministar pravosuđa i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine budu neutralni i da članovi Visokog saveta sudstva, rade i donesu odluke samostalno i nezavisno.

Članove Visokog saveta sudstva, prema evropskim standardima, treba da bira sudstvo i da sudstvo odlučuje samo o proceduri za izbor članova Saveta. Zakonodavna i izvršna vlast su u Republici Srbiji propisale proceduru za izbor članova prvog sastava Visokog saveta sudstva i Stalnog sastava Visokog saveta sudstva, što predstavlja otvoreni uticaj zakonodavne i izvršne vlasti.[13] Ovo je obrazac za politizaciju sudstva, za uticaj zakonodavne i izvršne vlasti na sudsku vlast.

Nema razloga da se sastav i postupak izbora prvog sastava Visokog saveta sudstva razlikuje od stalnog sastava Visokog saveta sudstva u odredbama Zakona o Visokom savetu sudstva, sem ako se ne želi izvršiti snažan uticaj druge dve grane vlasti na sudsku vlast, polazeći od moći i nadležnosti prvog sastava Visokog saveta sudstva.[14]

3. Prvi sastav Visokog saveta sudstva

Prvi sastav Visokog saveta sudstva ima veliku moć. On donosi važne odluke o broju sudija, kriterijumima vrednovanja rada sudija, broju sudija i sudijskog osoblja, vrši izbor sudija, predlaže Narodnoj skupštini izbor sudija koje se prvi put biraju, odlučuje o disciplinskoj odgovornosti, razrešava sudije i odlučuje o prestanku funkcije sudija. "Pošto Visoki savet sudstva presudno utiče na oblikovanje budućeg sudijskog kadra, važno je da bude uspostavljen valjano, na demokratskim principima saglasno evropskim standardima i da Narodna skupština bira izborne članove iz reda sudija među onim kandidatima koji su dobili najviše glasova, i da Savet funkcioniše besprekorno".[15]

Član 52 stav 5 i 6 Zakona o Visokom savetu sudstva koji propisuje način izbora sudija kandidata za članove Visokog saveta sudstva bez poštovanja volje sudija, nije u saglasnosti sa odredbama: član 3 stav 2 (vladavina prava i nezavisnost sudstva), član 4 stav 4 (podela vlasti i nezavisnost

---

13 Ratko Marković, ukazuje da "sudska vlast je uslov političke slobode i demokratije, s tim što sudska vlast u demokratijama sama sebe konstituiše, stalna je i račune o svom radu polaže telima koje ona bira, dok zakonodavna i izvršna vlast su promenjive i konstituišu se i vrše prema političkim merilima, Uvodno izlaganje na okruglom stolu, "Pravosudni Zakoni", koji je održan u hotelu Hajat, u Beogradu 8.11.2008. godine, *Informator Društva sudija Srbije*, vanredni br. 2 (2008), str. 5.

14 Članovi 20–38 i 50–58 Zakona o Visokom savetu sudstva, *Glasnik,* br. 116/2008.

15 Zoran Ivošević, "Kontaminacija izbora sudija" *Informator Društva sudija Srbije*, br. 1 (2009), str. 14–15.

sudstva) i član 153 stav 1 Ustava (samostalnost i nezavisnost Visokog saveta sudstva).[16] Visoki savet pravosuđa većinom glasova užeg sastava, koga čine stalni i pozivni članovi sudije, utvrđuje predlog za članove prvog sastava Visokog saveta sudstva i dostavlja Skupštini na izbor".[17]

Međutim, Zakon o Visokom savetu sudstva ne sadrži odredbu da Visoki savet pravosuđa utvrđuje predlog jednog ili više kandidata koji je dobio najveći broj glasova sednica svih sudija prema vrsti i stepenu suda za svakog izbornog člana prvog sastava Visokog saveta sudstva. Takođe, Visoki savet pravosuđa i Narodna skupština utvrđivanjem predloga i donošenjem odluke o izboru prvog sastava Visokog saveta sudstva mogu odstupiti od ove izvorne volje sudija, mogu čak i poništiti ovu početnu, izvornu volju sudija, tumačiti odredbe Zakona tako da kandidati koji su dobili najmanji broj glasova od svojih kolega sudija u Republici Srbiji, koriste u interesu zakonodavne i izvršne vlasti, tako što će biti predložni i izabrani za izbornog člana iz reda sudija, koji će sprovoditi transformaciju sudstva prema volji zakonodavne i izvršne vlasti.

Visoki savet pravosuđa utvrdio je, a Narodna skupština izabrala, pojedine kandidate iz reda sudija koji su dobili najmanji broj glasova od svojih kolega sudija u Republici Srbiji za prvi sastav Visokog saveta sudstva u Republici Srbiji, što je grubo kršenje Ustava, ponovno prekrajanje izborne volje sudija u prvoj deceniji XXI veka, kao što je bilo prekrajanje volje građana na izborima krajem XX veka, za koju smo verovali da je naša mračna prošlost.

Ovog puta zakonodavna i izvršna vlast bacile su pod noge početnu, stvarnu demokratsku sudsku vlast, nastalu konstituisanjem i delanjem Visokog saveta pravosuđa Republike Srbije u periodu od 2001. do početka aprila 2009. godine. Zakonodavna i izvršna vlast poklopile su i nadvladale sudsku vlast.[18] Nema nezavisnosti sudstva bez nezavisnih izbora sudija za izborne članove prvog sastava Visokog saveta sudstva. Pritom, ne treba zaboraviti da Narodnoj skupštini predloge za prvi izbor članova Visokog saveta sudstva daje Visoki savet pravosuđa čiji članovi su, suprotno međunarodnim standardima, ministar pravde, predstavnik izvršne vlasti i v.d. republički tužilac, čiji status zavisi od izvršne vlasti.

Sve članove prvog sastava Visokog saveta sudstva bira Narodna skupština, posredno ili neposredno. Šest sudija članova Visokog saveta sudstva ne biraju kolege sudije, demokratskim putem, već zakonodavno telo, Na-

16 Društvo sudija Srbije podnelo je 3. marta 2009. godine Ustavnom sudu Srbije inicijativu za pokretanje postupka ocene ustavnosti člana 52 stav 5 i 6 Zakona o Visokom savetu sudstva, *Glasnik,* br. 116/2008.

17 Član 52 stav 5 i 6 Zakona o Visokom savetu sudstva, *Glasnik,* br. 116/2008.

18 Videti: Jovica Trkulja, *Osnovi političkog sistema*, Pravni fakultet Beograd, Beograd 2009, str. 62–68.

rodna skupština Republike Srbije što je suprotno međunarodnim standardima načelu Ic Preporuke br. R (94) 12 Komiteta ministara Saveta Evrope državama članicama o nezavisnosti, efikasnosti i ulozi sudija, suprotno Mišljenju broj 1 Konsultativnog veća evropskih sudija (KBEC).[19]

Profesora izbornog člana Saveta ne bira zajednička sednica dekana pravnih fakulteta u Republici Srbiji, već Narodna skupština. Advokata ne bira Skupština Advokatske komore, već Narodna skupština. Profesor Pravnog fakulteta i advokat, izabrani u Visoki savet sudstva, trebalo bi da budu "jezičak na vagi", trebalo bi da budu predstavnici neutralne grupacije, van zakonodavne, izvršne vlasti, političkih partija i političkih lobija, a isto tako nezavisni od sudija, njihovog postupanja, rada, ponašanja i ciljeva strukovnih udruženja. Predsednika nadležnog odbora i ministra pravosuđa bira Narodna skupština. Prvog Predsednika Vrhovnog kasacionog suda (koji po položaju postaje Predsednik Visokog saveta sudstva) bira Narodna skupština, na predlog nadležnog zakonodavnog odbora, bez pribavljanja mišljenja opšte sednice Vrhovnog kasacionog suda.[20]

Načelo podele vlasti i načelo nezavisnosti i samostalnosti sudova i sudija znači prenošenje vlasti sa zakonodavne i izvršne na sudsku vlast, na nezavisno telo sudske samouprave, Visoki savet sudstva. Međutim, umesto da donošenje Zakona o Visokom savetu sudstva predstavlja pravni osnov prenošenja nadležnosti i vlasti sa zakonodavne i izvršne vlasti na sudsku vlast, ponovo se *sudska vlast vraća u okrilje zakonodavne i izvršne vlasti*.[21]

Ovo vraćanje sudske samouprave u okrilje zakonodavne i izvršne vlasti, ovo gušenje sudske samouprave, sprovodi se preko članova prvog sastava Visokog saveta sudstva:

- prvenstveno, preko članova Saveta po položaju, ministra za pravosuđe i predsednika nadležnog odbora Narodne skupštine;
- izabranih sudija članova Visokog saveta sudstva, po volji zakonodavne vlasti, koji su dobili značajne privilegije (platu predsednika Vrhovnog suda Srbije, a kasnije platu predsednika Vrhovnog kasacionog suda, uz napredovanje u viši sud).

---

19 Preporuka br. R (94) 12 Komiteta ministara Saveta Evrope državama članicama o nezavisnosti, efikasnosti i ulozi sudija propisuje: "Organ koji donosi odluku o izboru sudija i njihovom napredovanju u karijeri treba da je nezavisan od vlade i celokupne izvršne vlasti. Treba propisati da njegove članove bira sudstvo i da ovo telo samo odlučuje o pravilima po kojima će postupati".
Prema Mišljenju broj 1 Konsultativnog veća evropskih sudija (KBEC) "45 nezavisno telo u kome postoji velika zastupljenost sudija koje su na demokratski način izabrale druge sudije – pokazuje opšti pravac sa kojim se Konsultativno veće slaže".

20 Član 102 stav 5 Zakona o Visokom savetu sudstva, *Glasnik,* br. 116/2008.

21 Slobodan Orlović, "*Načelo podele vlasti u ustavnom razvoju Srbije*", Pravni fakultet u Beogradu, Beograd 2008, str. 171.

Ova moć prvog sastava Visokog saveta sudstva nije izvorna, autentična, legitimna, orginarna, jer ne proizilazi iz nepristrasnog izbora članova Saveta, već iz izvedene, prenete moći zakonodavne i izvršne vlasti.[22] Prvi sastav Visokog saveta sudstva nije izraz izvorne volje sudija Republike Srbije, već je organ nametnut od zakonodavnog tela, Narodne skupštine Srbije, političke većine u Narodnoj skupštini. Prvi sastav Visokog saveta sudstva je pod snažnim uticajem zakonodavne i izvršne vlasti Republike Srbije i nije oblik ravnoteže sudske vlasti sa zakonodavnom i izvršnom vlasti. Zakonodavna i izvršna vlast su ponovo poklopili, potčinile sudsku vlast, a prvi sastav Visokog saveta sudstva Republike Srbije postaje privid sudske nezavisnosti i samostalnosti. Odredbe Zakona o Visokom savetu sudstva o izboru prvog sastava Visokog saveta sudstva i propisana procedura izbora članova za prvi sastav Visokog saveta sudstva predstavljaju oblik kršenja proklamovanog načela podele vlasti i načela nezavisnog sudstva.

Propisan sastav i izbor prvog sastava Visokog saveta sudstva dovodi do toga da umesto da se približavamo evropskim vrednostima, mi se od njih udaljavamo, a sudska vlast se vraća u okrilje zakonodavne i izvršne vlasti. Propuštena je šansa da se srpsko sudstvo reformiše u skladu sa evropskim standardima, uz poštovanje načela podele vlasti i načela nezavisnosti i samostalnosti sudija, da sudstvo postane temelj moderne pravne države i vladavine prava.

Tatjana Kandic

THE ROLE OF THE SERBIAN NATIONAL ASSEMBLY IN THE ELECTION OF THE HIGH JUDICIAL COUNCIL FIRST COMPOSITION

Summary

The High Judicial Council is established by the Serbian Constitution of 2006 and the High Judicial Council Act of 2008 as an independent and autonomous body that ensures the independence and autonomy of courts and judges. This judicial body should represent the balance between the judicial, legislative and executive powers, as well as curbing the influence of the legislative and executive powers.

According to legislation in force all members of the first composition of the High Judicial Council are elected, either directly or indirectly by the legislative body, namely the National Assembly of Serbia, instead of being elected by the judicial power.

22 Radmila Vasić, "Nova reforma sudstva – uspon ili pad?", *Informator društva Sudija Srbije*, vanredni br. 3 (2008), str. 34–38.

Elective members of the Council, namely the law faculty professor and the representative of barristers as representatives of independent groups, are elected by the National Assembly. Six judges (elective members of the High Judicial Council) are not elected by fellow judges though democratic means as in compliance with international standards, but by the National Assembly. There is no independent judiciary without the independent election of judges who are members of the judicial council.

Members by the virtue of their office, namely the president of the High Judicial Council, the president of the board in charge and the minister of justice are indirectly elected by the National Assembly. According to international standards the members by the virtue of their office should not be actively engaged in politics since their participation may lead to politicisation of the courts and raise doubts in the impartial and autonomous work of judges.

Key words: judicial power, the first composition of the council, elective members, members by virtue of their office, the genuine will of judges

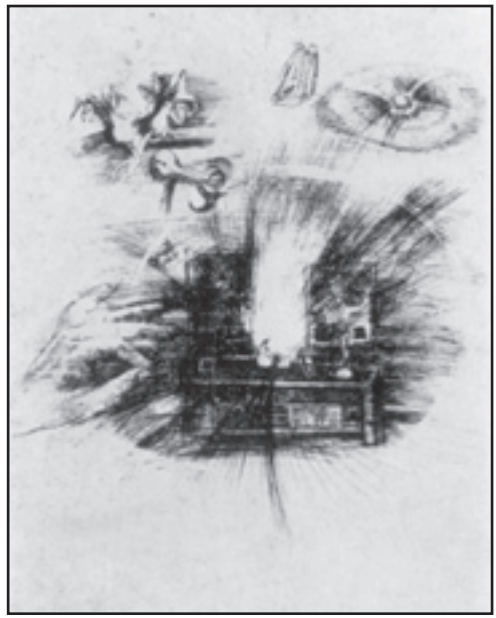

Mladen Srbinović – *Studija*, 1963.